

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Cdo/222/2019
Identifikačné číslo spisu: 7816204586
Dátum vydania rozhodnutia: 18.02.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Daniela Sučanská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:7816204586.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Bc. N. W., bývajúceho v J., zastúpenému JUDr. Annou Drugdovou, advokátkou so sídlom v Humennom, Námestie slobody č. 25, proti žalovanej E. W., bývajúcej v B., zastúpenej JUDr. Ladislavom Csákóm, advokátom so sídlom v Rožňave, Hviezdoslavova č. 4, o náhradu škody, vedenom na Okresnom súde Rožňava pod sp.zn. 4 C 99/2016, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 30. januára 2019 sp.zn. 9 Co 62/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobca má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Rožňava (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 26. októbra 2017 č.k. 4 C 99/2016-123 zastavil konanie o zaplatenie 0,74 €, žalovanú zaviazal v lehote troch dní zaplatiť žalobcovi 1 786,38 € a žalobcovi priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu.

1.1. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že žalovaná nerešpektovala súdne rozhodnutia ohľadne úpravy styku žalobcu s maloletou dcérou E. a v stanovených dňoch mu styk s dcérou neumožnila, pričom mu žiadnym spôsobom neoznámila dôvody, pre ktoré sa styk s maloletou dcérou nemôže realizovať. Takýmto konaním žalovaná spôsobila žalobcovi škodu v zmysle § 420 Občianskeho zákonníka, ktorá spočíva v náhrade nákladov na cestu z bydliska žalovaného v J. do Obce B. a späť osobným vozidlom zn. Fiat Punto, ktorú vyčíslil na 1 786,38 €. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil § 255 ods. 1 CSP.

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalovanej rozsudkom z 30. januára 2019 sp.zn. 9 Co 62/2018 rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým bolo žalobe vyhovené a vo výroku o trovách konania, potvrdil a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil so skutkovými zisteniami súdu prvej inštancie, ako i jeho právnym posúdením veci. Aj podľa názoru odvolacieho súdu žalovaná porušila svoju povinnosť určenú jej súdnymi rozhodnutiami, keď vopred žalobcu neinformovala o objektívnej prekážke, ktorá by bránila uskutočneniu styku žalobcu s maloletou dcérou, pričom žalobca v súdom určených dňoch sa do miesta bydliska maloletej dostavil, preto zodpovednosť žalovanej za škodu

vzniknutú žalobcovi vynaložením nákladov na cestu z J. do miesta bydliska maloletej a späť je v zmysle § 420 Občianskeho zákonníka daná.

3. Žalovaná podala proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu dovolanie, v ktorom namietala, že súd nesprávnym procesným postupom jej znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ CSP). Uviedla, že rozhodnutie nedáva odpovede na všetky jej odvolacie argumentácie týkajúce sa jej obrany, že žalobcovi v žiadnom prípade nemohla vzniknúť škoda, keď na cesty použil nie vlastné osobné motorové vozidlo, ale vozidlo patriace obchodnej spoločnosti, rozhodnutie je v tomto smere nedostatočne odôvodnené a nepresvedčivé a vychádza z nesprávneho právneho záveru, že žalobca preukázal existenciu škody. Z uvedených dôvodov žalovaná navrhla, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zmenil a žalobu zamietol, prípadne zrušil rozhodnutia súdov oboch nižších inštancií a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Žalobca v písomnom vyjadrení k dovolaniu žalovanej uviedol, že rozhodnutia súdov sú vecne správne a žalovanou v dovolaní tvrdené procesné nedostatky sú neopodstatnené; navrhol dovolanie odmietnuť, resp. zamietnuť.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) rozhodnutia dovolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

6. V danom prípade vyvodila žalovaná prípustnosť podaného dovolania z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, z ktorého vyplýva, že dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa tohto ustanovenia nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti; rozhodujúce je výlučne zistenie dovolacieho súdu, že k tvrdenej procesnej vade skutočne došlo (1 Cdo 42/2017, 2 Cdo 20/2017, 3 Cdo 41/2017, 4 Cdo 131/2017, 7 Cdo 113/2017, 8 Cdo 73/2017). Dovolací súd preto aj v danom prípade skúmal opodstatnenosť dovolacej argumentácie žalovanej o vade zmätočnosti.

7. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, resp. rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

8. Nesprávnym procesným postupom sa rozumie faktická činnosť alebo nečinnosť súdu (procedúra prejednávania veci, resp. to, ako súd viedol konanie), ktorá predchádza vydaniu konečného rozhodnutia a účastníkovi konania (strane sporu) znemožňuje realizáciu jeho procesných oprávnení a marí mu možnosť jeho aktívnej účasti na konaní (R 129/1999 a 1 Cdo 202/2017, 2 Cdo 162/2017, 3 Cdo 22/2018, 4 Cdo 87/2017, 5 Cdo 112/2018, 7 Cdo 202/2017, 8 Cdo 85/2018). Keďže postupom súdu nie je samo rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť návrhu alebo žaloby (1 Cdo 228/2017, 2 Cdo 220/2017, 3 Cdo 110/2017, 4 Cdo 128/2017, 5 Cdo 45/2018, 7 Cdo 35/2018, 8 Cdo 56/2017), nie je ním ani časť rozhodnutia - odôvodnenie (obsah, kvalita, výstižnosť, presvedčivosť a úplnosť odôvodnenia), úlohou ktorej je vysvetliť dôvody, so zreteľom na ktoré súd rozhodol (1 Cdo 18/2018, 2 Cdo 39/2018, 3 Cdo 173/2017, 7 Cdo 150/2017, 8 Cdo 49/2017). Tieto právne náhľady najvyššieho súdu považuje za ústavne udržateľné aj ústavný súd (I. ÚS 21/2018, III. ÚS 614/2017, IV. ÚS

88/2018).

9. Obsah dovolania naznačuje, že dovolateľka vytýka odvolaciemu súdu nesprávnosť, nepresvedčivosť odôvodnenia jeho rozhodnutia, ako aj záverov v ňom uvedených, vedúce podľa nej až k nepreskúmateľnosti. Už dávnejšia judikatúra najvyššieho súdu (R 111/1998) ale zastávala názor, že vada spočívajúca v nepreskúmateľnoti rozhodnutia nezakladá prípustnosť dovolania. Na zásade, podľa ktorej nepreskúmateľnosť zakladá len tzv. „inú vadu konania“ (nie zmätočnosť) zotrvalo aj stanovisko R 2/2016, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.“. Toto stanovisko je naďalej aktuálne (1 Cdo 228/2017, 2 Cdo 101/2017, 3 Cdo 92/2018, 4 Cdo 59/2017, 5 Cdo 45/2018, 7 Cdo 141/2017, 8 Cdo 49/2017).

10. V danom prípade obsah spisu nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, o ktoré ide napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie.

10.1. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamená, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania (II. ÚS 76/07).

10.2. V posudzovanom prípade odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie (vo výroku o vyhovení žalobe) ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1 CSP. Z odôvodnení rozhodnutí týchto súdov, chápaných v ich organickej jednote ako celok (I. ÚS 259/2018), je dostatočne zrejmé, z ktorých skutočností a dôkazov súdy vychádzali, akými úvahami sa riadil prvoinštančný súd, ako ich posudzoval odvolací súd a aké závery zaujal k jeho právnomu posúdeniu. V odôvodnení napadnutého rozsudku odvolací súd citoval ustanovenia, ktoré aplikoval a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté rozhodnutie náležite vysvetlil.

10.3. Najvyšší súd vzhľadom na to dospel k záveru, že skutkové alebo právne závery odvolacieho súdu nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a že odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu ako celok spĺňa parametre zákonného odôvodnenia (§ 220 ods. 2 CSP). Obsah spisu neopodstatňuje tvrdenie dovolateľky, že odvolací súd svoje rozhodnutie neodôvodnil spôsobom zodpovedajúcim zákonu. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa.

11. Pokiaľ žalovaná namietala, že jej nebolo súdom prvej inštancie umožnené „prednesenie záverečnej reči“, žalovaná túto námietku uplatnila v odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie. Odvolací súd sa s jej námietkami v odôvodnení svojho rozhodnutia dostatočne vypořiadal. Dovolač súd poukazuje, že v danej situácii žalovaná už cestou riadneho opravného prostriedku dosiahla sledovaný účel, jej tvrdenie o odňatí možnosti pred súdom konať nemá tak žiadne opodstatnenie (k tomu porovnaj m. m. R 39/1993). Aj podľa konštantnej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva nedostatok pri uplatňovaní niektorých záruk spravodlivého súdneho konania, napr. na súde prvej inštancie, môže byť korigovaný konaním na druhoінштанčnom súde (Le Compte, Van Leuven a De Meyere v. Belgicko z 23. júna 1981, Adolf v. Rakúsko z 26. marca 1982, Feldbrugge v. Holandsko z 29. mája 1986; porovnaj tiež uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. I. ÚS 1/2013 zo 16. januára 2013). Preto nedošlo k porušeniu princípu rovnosti zbraní a práva na kontradiktórne konanie strán sporu a ani k zaťaženiu konania vadou v zmysle § 420 písm. f/ CSP.

12. Pre prípad, že dovolateľka vyvodzuje prípustnosť ňou podaného dovolania podľa ustanovenia § 420 písm. f/ CSP aj z nenáležitého zistenia skutočného stavu, ako aj z právnych záverov, na ktorých odvolací súd založil svoje rozhodnutie, dovolací súd uvádza, že nedostatočné zistenie skutkového (skutočného) stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie

niektorého dôkazu, ako i nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP (1 Cdo 41/2017, 2 Cdo 232/2017, 3 Cdo 26/2017, 4 Cdo 56/2017, 5 Cdo 90/2017, 7 Cdo 11/2017, 8 Cdo 187/2017, R 24/2017, 1 Cdo 202/2017, 2 Cdo 101/2017, 3 Cdo 94/2017, 4 Cdo 47/2017, 5 Cdo 145/2016, 7 Cdo 113/2017, 8 Cdo 76/2018).).

13. V súvislosti s vyššie uvedeným dovolací súd pripomína naďalej aktuálne konštatovanie ústavného súdu, podľa ktorého prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu zmätočnosti znemožňujúcu realizáciu procesných oprávnení účastníka konania (IV. ÚS 196/2014 a tiež IV. ÚS 279/2018).

14. Z uvedených dôvodov preto dovolací súd dovolanie žalovanej podľa ustanovenia § 447 písm. c/ CSP odmietol.

15. Výrok o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

16. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 vo výroku vo veci samej a 2 : 1 vo výroku o trovách dovolacieho konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.